

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

IX International Science Conference
“Actual problems of practice and
science”

March 05 – 06, 2021

Ankara, Turkey

ACTUAL PROBLEMS OF PRACTICE AND SCIENCE

Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference

Ankara, Turkey
March 5 – 6, 2021

UDC 01.1

ISBN – 978-9-40361-460-1

The IV International Science Conference «Actual problems of practice and science»,
March 5 – 6, 2021, Ankara, Turkey. 88 p.

Text Copyright © 2021 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2021 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Ivaniv M., Hanzha V.

Biometric indicators and yield of soybean varieties of different maturity groups depending on the elements of technology in the conditions of drip irrigation // Actual problems of practice and science. Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference. Ankara, Turkey 2021. Pp. 7-8.

URL: <https://eu-conf.com>.

27.	Папченко І.В., Антіпов А.А. ДО ТУБЕРКУЛЬОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	82
28.	Антіпов А.А., Джміль В.І. АНТИГЕЛЬМІНТНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АЛЬБЕНДАЗОЛУ УЛЬТРА 10 % ТА РОЛЕНОЛУ ЗА СТРОНГІЛЯТОЗІВ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО КАНАЛУ ЖУЙНИХ	85

ДО ТУБЕРКУЛЬОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Папченко Іван Васильвич

кандидат ветеринарних наук, доцент
доцент кафедри ветеринарно-санітарної експертизи,
гігієни продуктів тваринництва та патологічної анатомії
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

Антіпов Анатолій Анатолійович

кандидат ветеринарних наук, доцент
доцент кафедри паразитології та фармакології
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

Туберкульоз – хронічне інфекційне захворювання багатьох видів ссавців та птиці. Людству це захворювання відоме давно, про що свідчить виділення збудника із хребців єгипетської мумії. А про збудник хвороби дізнались в 1882 році, завдяки праці Роберта Коха. Серед сільськогосподарських тварин найчастіше туберкульозом хворіють велика рогата худоба та птиця. На даний час вивчені збудники туберкульозу: *Mycobacterium bovis* (бичий вид), *Mycobacterium tuberculosis* (людський вид), *Mycobacterium avium* (пташиний вид). Розроблені методи діагностики, профілактики і оздоровлення господарств [1-5], але деякі питання потребують уточнення. Встановлено, що доросла рогата худоба зараженню туберкульозом піддається переважно у стійловий період аерогенним шляхом. Інші шляхи (аліментарний, контактний, трансплацентарний) зустрічаються рідко. А от молодняк великої рогатої худоби зараженню підлягає аліментарним шляхом через молоко хворої на туберкульоз корови. Зараження телят може відбуватися і аерогенно, при умові тривалого утримання разом із хворими дорослими тваринами.

В багатьох літературних джерелах, описуючи механізм проникнення збудника в макроорганізм, акцентують увагу на тому, що збудник, який міститься у повітрі у складі аерозолі, при вдиханні потрапляє в легені і там починає викликати патологічні зміни [4, 5]. З таким трактуванням ми не можемо погодитись, бо система органів дихання має свої механізми захисту. Почнемо з носової порожнини, яка дорсальними і вентральними носовими раковинами, вкритими слизовими оболонками і слизом, утворює щілиноподібні дихальні шляхи, що дає можливість стороннім часточкам повітря і аерозолі максимально контактувати із слизовою оболонкою і прилипати до неї, тобто затримуються системами мукоциліарного кліренсу, поверхнево-активним білками слизу. Враховуючи те, що збудник не володіє рухливістю, подальшу участь у його переміщенні у тканини відіграють нейтрофільні лейкоцити. Мігруючи в тканинах, вони потрапляють на слизову оболонку дихальних шляхів і фагоцитують мікобактерії, але фагоцитоз в більшості випадків не завершений (недостатньо ферментних систем для руйнування мікобактерій). Такі мікрофаги продовжують свій рух у тканини і потрапляють у лімфатичні судини, переміщаючись із течією лімфи до регіональних лімфатичних вузлів.

Нейтрофільні лейкоцити короткоживучі (в тканинах перебувають від кількох десятків годин, до двох днів) і транспортуючи збудника самі руйнуються. В паренхімі лімфовузлів мікобактерії піддаються фагоцитозу місцевими фіксованими макрофагами, але він теж є не завершеним. Збудник з часом розмножується, руйнує макрофаги і оточуючу паренхіму лімфовузла – утворюється осередок коагуляційного некрозу, оточений клітинами демаркаційної зони (епітеліоїдними, які межують із некрозом, поодинокими гігантськими клітинами і ззовні лімфоїдними). Таке утворення називають туберкулом або туберкульозною грануломою. На розрізі вражених лімфатичних вузлів туберкули виділяються у вигляді світло-сірих або сіро-жовтуватих округлих утворень розміром 1,5-2 мм (рис. 1). Найчастіше такі зміни виявляють у медіальних заглоткових, бронхіальних і каудальному середостінному лімфовузлах. Це обумовлено тим, що через паренхіму зазначених лімфовузлів фільтрується лімфа від органів дихання. Змін можуть зазнавати й інші лімфовузли, але значно рідше.

Рисунок 1. Множинні туберкули на розрізі бронхіального лімфовузла

Наші спостереження за результатами контрольних забоїв корів, які дали позитивну реакцію на туберкулін ППД для ссавців, показали, що завжди враженню збудником піддаються регіональні лімфатичні лімфовузли, а легені тоді, коли лімфовузли втрачають здатність біологічних фільтрів.

Дещо інші зміни виявлялись у корів із господарства, де впродовж 3-4-х років не проводились оздоровчі заходи і збудник мав можливість проходити пасажування, посилюючи вірулентність. При проведенні туберкулізації в одному із господарств виявили, що із 800 корів позитивно прореагувало біля 75 %. Шістнадцять корів відібрали для контрольного забою і у всіх були виявлені типові зміни в лімфатичних вузлах, а тільки у шести ще й у легенях. Виявлені зміни відрізнялись від вище зазначених. На самому ранньому етапі в лімфовузлах, куди лімфою занісся збудник, появилась зона почервоніння кіркової речовини. Пізніше в місцях почервоніння виникли некрози різних розмірів, оточені зоною почервоніння (перифокального запалення), це вказує, що туберкульозний процес активно прогресує. В окремих лімфовузлах паренхіма повністю перетворилась в аморфну сіру некротичну масу. В паренхімі легенев шести корів зміни були подібні до таких, як в лімфовузлах (різних розмірів осередки некрозів, оточені зоною перифокального запалення) (рис. 2, 3).

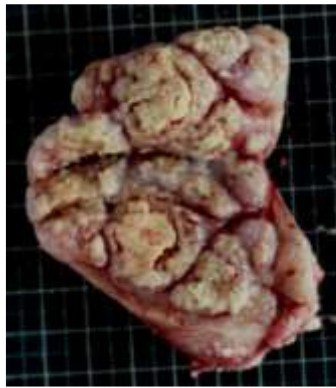

Рисунок 2. Тотальний некроз паренхіми медіального заглиткового лімфовузла

Рисунок 3. Легені на розрізі – осередки некрозів оточені зоною перифокального запалення

Таким чином, патолого-анатомічні зміни в органах корів можуть бути досить варіабельними, що залежить від вірулентності збудника, опірності макроорганізму, тривалості перебігу хвороби і інших ендогенних та екзогенних чинників.

Список літератури

1. Калашник М.В. Дослідження біологічного матеріалу від великої рогатої худоби культуральним методом на туберкульоз / Ветеринарна медицина. Випуск 102. 2016. С. 91-94.
2. Найманов А.Х. Особенности патологоанатомической диагностики туберкулеза крупного рогатого скота / А.Х. Найманов, Н.Г. Толстенко, Е.П. Вагнели и др. // Ветеринария. 2015. № 11. С. 13-17.
3. Найманов А.Х. Туберкулез крупного рогатого скота при естественном и искусственном заражении / А.Х. Найманов, В.И. Косенко, О.В. Якушева // Труды ВНЕВ. 1991. № 69. С.144-150.
4. Туберкулез животных и меры борьбы с ним / Ю.Я. Кассич, А.Т. Борзяк, А.Ф. Кочмарский и др. Под. редакцией Ю.Я. Кассича // К.: Урожай. 1990. 304 с.
5. Деревянник С.Н. Туберкулез крупного рогатого скота (Республики Марий Эл.). // Вести ветеринари. 2014. № 1. С. 1.